

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, управителъ на Княжескитѣ дози и изби въ гр. Евксиноградъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ и К. Илиевъ, учители при Плѣвненското Държавно Винарско-Земледѣлческо училище, М. Чукчуковъ и К. Малковъ, учители при Руссенското Държавно Земледѣлческо училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ
бсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраца до редак-
цията въ гр. Плѣвень.

Необнародвани рѣкописи, по желанието на авторитѣ имъ
се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

На всичкитѣ ученици се отстъпя за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Земледѣлчески прѣсмѣтвания; 2) Примѣренъ уставъ за Райф-файзеновитѣ земледѣлчески дружества. Продължение
брой 20; 3) Размѣтане на червентитѣ вина и бистренитѣ имъ; 4) 20 заповѣди по винарството; 5) Една прочута търговска къща на
отъ Франция; 6) Обявление; 7) Новъ.

Земледѣлчески прѣсмѣтвания.

Е веднѣжъ сме казвали, че земледѣлието ни, този почти единственъ источникъ на народното ни богатство, отъ день на день все повече и повече запада и кой знае до гдѣ може да отиде, ако се не взематъ нужднитѣ затова мѣрки. Мѣжду другитѣ причини за отпаданieto на земледѣлието ни, а заедно съ това и влошаванието положението на прѣдставителитѣ му е и тази, че нашия земледѣлецъ не стопанствува съобразно съществующитѣ у насъ икономически условия. Икономическитѣ ни условия, така да се каже, отъ день на день се измѣняватъ, а той ги игнорира и не измѣнява нищо йота отъ това, що е наслѣдилъ отъ своитѣ прѣдѣди. Той продължава да обработва земята си по-сѣщий начинъ и да отгледва сѣщитѣ растения, които сѣ отгледвали неговитѣ прѣдѣди, прѣди стотини години, безъ да знае, или ако знае нѣма куража да промѣни начина за обработванието на земята си, както и да замѣни културнитѣ си растения съ други, които да му възнаграждаватъ по добръ труда. Нъ трѣбва ли да обвиняваме земледѣлца за тази му прѣвѣрженостъ у старото — за тази му консервативностъ? Ний ще кажемъ не! Не, казваме, защото той има право за това. Нашия земледѣлецъ е малкъ — дрѣбенъ, *) а като

такъвъ, той несмѣе да рискува да прави опити съ тия, или ония нововъведения; едно отъ нѣмание знания, друго отъ страхъ, че тоя неговъ рискъ, тия неговии опити, могатъ да станѣтъ причина да гладува цѣла година. Нъ, ако близо се намираше имение, приблизително сѣщата голѣмина (300 — 400 декара) каквото е неговото, организирано съобразно диктовката на съществующитѣ икономически условия, а той видѣше, че това имение отива по-добрь отъ неговото — дава по-голѣмъ доходъ, при останѣли еднакви условия, бждете увѣрени, че нѣма да се мине много и ще видите всичко копирано и прѣнесено на неговото имение. Фактъ не успоримъ е, че не много голѣменията, а грубата дѣйствителностъ убѣждаватъ нашия земледѣлецъ. Или да прѣдположимъ, че близо земледѣлца нѣма подобно образцово имение, нъ той знае да си направи смѣтка, (да исчисли) да ли ряпица или жито; картофи или фуражъ трѣбва да сѣе, за да получи по-голѣми доходи, или дали работенъ, или плѣмень добитѣкъ да отгледва, то бждете пакъ увѣрени, че земледѣлца нѣмаше да остане въ такъвъ застои и само да охка, безъ да търси цѣрътъ на болѣстѣта си.

Ржководими отъ съображението, че малцина отъ земледѣлцитѣ познаватъ земледѣлческитѣ прѣсмѣтвания, на които ние даваме много по-голѣмо значение, отъ колкото на самото така сложно земледѣлческо счетоводство, което има значението си за по-едритѣ стопанства, ангажираме се да запознаемъ земледѣлцитѣ съ тѣхъ, до колкото разбира се, позволяватъ колонитѣ на вѣстника ни.

Най-напрѣдъ ще разгледаме какъ става опрѣдѣлението производителната стойностъ (колко струва на самия земледѣлецъ) на разнитѣ земледѣлчески произведения, като: жито, ржжъ, картофи, цвѣкло и др. Да положимъ, че имаме една нива 4 хектара (40 декара) засѣта съ пшеница. Пита

*) Спорѣдъ свѣдѣнията, които събрахме въ една отъ екскурзитѣ ни изъ Плѣвненско излиза, че въ с. Рибенъ отъ 155 земледѣлци, 59 души иматъ до 50 декара земя, 30 души отъ 50 — 100 дк., 41 до 200 дк., до 300 дк., 4 до 400 дк., и 3 отъ 500 дк. нагорѣ. Въ с. Комарево, отъ 142 земледѣлци, 18 души иматъ до 50 дк. земя, 24 до 100 дк., 70 до 200 дк., 20 до 300 дк., 9 до 400 дк., и 1 до 500 дк. земя. Въ с. Манаевъ има 75 земледѣлци, срѣдно на 1 земледѣлецъ падатъ 107.04 декара земя, въ 17.5 парчета. Въ с. Биволаре има 52 земледѣлци, срѣдно на 1 земледѣлецъ падатъ 127.19 дек. земя въ 14.8 парчета. Въ Букъкъ има 58 земледѣлци, срѣдно на 1 земледѣлецъ се падатъ 77.65 дек. земя въ 10.4 парчета и т. н. . . .

се, колко ще струва на земледѣльца 1 метрически центъ (100 килограма) отъ тази пшеница?

Разноситѣ по отгледванието на пшеницата отъ 4-тѣ ha (хектара) сж:

1) Лихва отъ капитала въ земята; (по-добърѣ-рента отъ земята) ha струва 200 л.; 4 ha X 200 л. = 800 лева, 8 % отъ тѣхъ = 64 лева.

2) Даджия: държавни, окръжни и общински 31·20 лева.

3) Стойността на сѣмето; на 1 ha се изсѣва около 10 кофи сѣме, 4 X 10 = 40 кофи; 40 X 1 левъ и 50 ст. = 60 лева.

4) Стойността по обработката (ржчна и впрѣгатна работа) прѣзъ цѣлия периодъ на отгледванието ѝ:

Първа оранъ; 4 ha: 0·40 ha се изорава за 1 день = 10 впр. раб. дни; 10 X 4 лева (стойността на 1 работенъ день) = 40 лева.

Граблениа; два работни дни X 4 лева = 8 л.

Втора оранъ 40 лева.

Изсѣвание на сѣмето; 2 ржчни работни дни X 2·50 лева = 5 лева.

Жътва: единъ работникъ ожънва за 1 день 0·08 ha; 4 ha : 0·08 = 50 работни дни X 2·50 лева = 125 лева.

Вързване на снопето; единъ работникъ повързва за единъ день жътвата отъ 0·40 ha (4 декара), 4 : 0·40 ha = 10 работника, 10 X 2·50 лева = 25 лева.

Товарение и растоваряние на снопето; 4 надници X 2·50 лева = 10 лева.

Прѣвозвание на снопето; имаме 20 кола снопе; за единъ день се прѣкарватъ 8 кола, трѣбватъ ни работни дни — 20 : 8 = 2·5; 2·5 X 4 = 10 лева.

Вършидба: на 1 харманъ се хвърлятъ 2 кола снопе, работятъ 4 души работници и 3 коня, слѣдователно ще имаме 20 кола : 2 = 10 хармана; 10 хармана X 4 души = 40 души; 40 X 2·50 = 100 лева; 10 хармана по 3 коня = 30 X 1 левъ = 30 л.

Привозвание на пшеницата и сламата: 2 вир. раб. дни X 2·50 лева = 5 лева.

5) Стойността на тора: въ случая не се тори.

6) Разноси по припадащата се частъ отъ капитала въ зданията (хамбари, плѣвни и др.). Да кажемъ, че за 4 ha се падатъ 800 лева, отъ зданията отъ тѣхъ 8 % лихва и 2 % за погашение и ремонтъ (поправки) — всичко 10 % = 80 лева.

7) Разноси по припадащата се частъ отъ капитала въ орждията и машинитѣ (плугове, брашни и др.). Да кажемъ че на 1 ha се падатъ 25 лева, на 4 ha ще имаме 100 лева; отъ тѣхъ 12 % лихва и 18 % погашение (амортизация — стойността на частъта, която се истрива всѣка година) и поправки, всичко 30 % отъ 100 лева = 30 лева.

8) Застрахование на посѣва, 5 % отъ поземленитѣ данъци 1·20 лева.

9) Разни (управление и др.)

Всичко 664·40 *) лева.

И така всичкитѣ разноси по отгледванието на пшеницата отъ 4 ha (40 дек.) възлизатъ на 664·40 лева.

Отъ 4-тѣхъ хектара се получава грубъ (кржгълъ) доходъ:

1) Пшеница 72 q. (около 36 кила) и

2) Слама 140 q. (14000 килограма).

Производителната стойность на 1 q. (100 кг.) пшеница, безъ да се смѣта слямата, ще бжде: 660·40 л. : 72 = 9·20 лева, или едно кило ще струва около 18·40 лева. Когато сламата може да се продаде (има пазарна цѣна) да кажемъ за 70 лева, то производителната стойность на пшеницата ще бжде: (664·40 л. — 70) : 72 = 8·25 лева, или едно кило ще струва на земледѣльца около 16·50 л. По сжщий начинъ земледѣльца може да опрѣдѣли производителната стойность на каквото и да е произведение. Като знае земледѣльца производителната стойность на произведението и като знае пазарната му цѣна, опрѣдѣля колко ще печели отъ това или онова растение. Въ случай, ако кажемъ, че пазарната цѣна на 1 кило пшеница е 18 лева, то за всѣко кило ще има чиста печалба или 18 — 16·50 = 1·50 лева, а отъ всичката пшеница, която се получава отъ 4-тѣ ha, ще има: 36 X 1·50 = 54 лева. Тази печалба, разбира се, за една нива отъ 40 дек. е твърдѣ незначителна, нѣ нашия земледѣлецъ продължава да сѣе пшеницата, защото той не смѣта труда си; той набляга и има печалбата си единствено отъ труда.

Ако земледѣльца направяше подобна смѣтка и за друго нѣкое културно растение, като: картофи, макъ, ряпица и др., той щѣше да се убѣди въ печалний фактъ, че житнитѣ растения, отъ нѣколко години насамъ, (отъ явяванието на задморската конкуренция) не възнаграждаватъ труда му и че по износно ще му бжде да сѣе жито, колкото е необходимо за негово употребление, а останжлата си земя да сѣе съ растения, които даватъ по-голѣма печалба т. е. такива, които му струватъ ефтно, а на пазаря за тѣхъ се плаща скжпо. Такива растения сж: търговскитѣ и нѣкои отъ индустриалнитѣ —, които изискватъ повече ржченъ трудъ, който може да имъ даде само дрѣбния земледѣлецъ, какъвто е нашия, който самъ съ сѣмейството си извършва всичката стопанска работа. Тѣзи растения не подпадатъ подъ ударитѣ на задморската конкуренция, защото тамъ земледѣлието е едро, труда е наемненъ, а като такъвъ бива слабо производителенъ, по-тѣзи причини изброенитѣ растения на едриа земледѣлецъ струватъ

*) Въ тѣзи разноси не сж смѣтани лихвитѣ отъ погълнатия работенъ капиталъ, понеже за у насъ, кждѣто почти всичката работа извършва стопанина съ сѣмейството си, тѣ сж твърдѣ незначителни. Въ други случаи, разбира се, тѣзи лихви трѣбва да се смѣтатъ.

по-скъпо, отъ колкото на дрѣбния, — а напротивъ — житнитѣ растения, които искатъ повече машиненъ трудъ, на едрия земледѣлецъ струватъ по-евтино, отъ колкото на дрѣбния,

Въ нѣкои отъ слѣдующитѣ броеве ще запознаемъ, г. г. читателитѣ на вѣстника ни и съ останжалитѣ калкулации (прѣсмѣтвания), като се погрижемъ щото всичкитѣ данни нуждни при това да сж земани отъ стопанството на нашия земледѣлецъ.

Примѣренъ уставъ за Райффайзеновитѣ земледѣлчески дружества.

(Продължение отъ брой 20).

Чл. 57. За неиспълнение на обязаноститѣ си, както и за вреднитѣ си послѣдствия отъ това, контролната комиссия е отговорна прѣдъ дружеството. Ако нѣкой отъ членоветѣ на контролната комиссия не изпълнява възложената му работа, то длъжностъ на прѣдседателя е, да иска отъ общото събрание изключването му и произвеждането на допълнителенъ изборъ.

Чл. 58. Контролната комиссия трѣбва да държи въ годината най-малко 4 редовни и едно извънредно заседание. Денътъ на редовнитѣ заседания опрѣдѣля общото събрание, а за извънреднитѣ — прѣдседателя. Освѣнъ това дава се право на прѣдседателя, да свиква контролната комиссия на заседание, когато намѣри за нужно, или когато пожелажтъ най-малко $\frac{1}{3}$ отъ членоветѣ на контролната комиссия или настоятелството.

Чл. 59. Въ всичкитѣ заседания на контролната комиссия прѣдседателя, или неговий замѣстникъ назначава дневний редъ на разискванията въ заседанието и го съобщава съ покана на членоветѣ. Рѣшенията на контролната комиссия сж законни, когато свикването на заседание е станжло съгласно чл. 58 и когато присъствуватъ повече отъ $\frac{1}{2}$ отъ членоветѣ на комиссията и най-подиръ, когато за взетитѣ рѣшения е съставенъ протоколъ и подписанъ отъ присъствующитѣ. Рѣшенията на контролната комиссия се приематъ съ вишегласие и сж задължителни за всички присъствующи, или останжли на друго мнѣние. Прѣдседателя или замѣстника му гласоподава само въ случай на равенство на гласовѣтѣ.

Чл. 60. Ако отъ въпроситѣ поставени за разискване въ заседанията има и такива, които засѣгатъ нѣкои отъ членоветѣ на контролната комиссия, или нѣкой неговъ близъкъ роднина, той трѣбва да се отстрани отъ това заседание. Рѣшенията на контролната комиссия се прѣвожджтъ въ изпълнение отъ прѣдседателя, въ случай на отсъствие, отъ неговий замѣстникъ, а въ случай на отсъствие и на този — отъ нѣкой членъ отъ контролната комиссия избранъ отъ неж.

Общо събрание.

Чл. 61. Общото събрание прѣдставлява съвокупостъта на всичкитѣ членове на дружеството. Рѣшенията му сж задължителни за всичкитѣ членове.

Чл. 62. Дружеството има редовни и извънредни общи събрания. Редовни общи събрания дружеството има два пѣти въ годината: Пролѣтно общо събрание, което става прѣвъ м. Май, и Есеното прѣвъ м. Ноемврий. Обаче дава се право на общото събрание да прѣустанови и опрѣдѣлений срокъ за заседание, както и да унищожи нѣкое отъ тѣхъ.

Чл. 63. Извънредни общи събрания ставатъ когато настоятелството или общото събрание взематъ за това рѣшение; или пѣкъ когато контролната комиссия, или най-малко $\frac{1}{10}$ часть отъ членоветѣ на дружеството пожелажтъ затова. Въ последний случай членоветѣ на дружеството трѣбва да подажджтъ до прѣдседателя на настоятелството или въ случай на отсъствие до замѣстника му, писмено заявление, въ което да

изложатъ подробно мотивитѣ и цѣльта за свикването на общото събрание. Ако ли има да се оплакватъ отъ членоветѣ на настоятелството, заявлението си трѣбва да адресиратъ до прѣдседателя на контролната комиссия.

Чл. 64. Прѣдседателя на настоятелството, а въ случай на отсъствието му — подпрѣдседателя, чрѣвъ особенни покани свиква членоветѣ на общото събрание. Исключение се прави само тогава, когато ще се разгледватъ въпроси, засѣгающи членоветѣ на настоятелството; въ такъвъ случай свикването става отъ прѣдседателя на контролната комиссия, или отъ неговий замѣстникъ. Въ случай, че прѣдседателя на настоятелството или замѣстника му, забравжтъ да издажджтъ покани, за свикването на общото събрание на заседание, въ срока опрѣдѣленъ въ чл. 65, то дава се право на прѣдседателя на контролната комиссия или замѣстника му, да направи това. Ако ли и послѣднитѣ забравжтъ да направжтъ това, то дава се право на всеки членъ отъ настоятелството или контролната комиссия да издаде поканата. Лицата, които сж задължени да свикватъ общото събрание на заседание, и не направжтъ това можжтъ да бжджтъ глобявани.

Чл. 65. Ако общото събрание има да рѣшава въпросъ за ликвидиранието на дружеството, то редътъ на разискването трѣбва да се съобщи на членоветѣ, най-малко 30 дни, а най-много 60 дни прѣди заседанието; ако ли ще се измѣнява устава, трѣбва да се извѣсти въ срокъ отъ 14 до 30 дни прѣди заседанието, а при всички останжли общи събрания, трѣбва да се извѣсти въ срокъ отъ 8 до 14 дни. Денътъ за заседаването на извънреднитѣ общи събрания, се опрѣдѣля отъ настоятелството или общото събрание, ако това заседание е станжло по-тѣхно желание; ако общото събрание ще трѣбва да държи извънредно заседание по-заявление на контролната комиссия, или членоветѣ на дружеството (чл. 63) то денътъ на заседаването трѣбва да бжде най-късно слѣдъ 8-ий денъ отъ подаването на заявлението. Редовнитѣ общи събрания ставатъ прѣвъ врѣмето опрѣдѣлено въ чл. 62.

Чл. 66. Дневний редъ на разискванията въ общитѣ събрания опрѣдѣля този, който съгласно чл. 64 има право да свиква събранието на заседание, обаче обязательно трѣбва да се туржтъ на дневенъ редъ и въпроситѣ, прѣдложени отъ настоятелството, контролната комиссия и най-малко отъ $\frac{1}{4}$ отъ членоветѣ. По прѣдложения, които не сж поставени на дневенъ редъ, общото събрание не може да вземе никакви рѣшения, изключение правжтъ само прѣдложенията за свикването на извънредно общо събрание. Не трѣбва да бжджтъ поставени на дневенъ редъ въпроси, по които само ще се разисква, нѣ нѣма да се взема никакво рѣшение.

Чл. 67. Заседанията на общото събрание се откриватъ и ръководжтъ отъ прѣдседателя на настоятелството, а въ случай на отсъствието му отъ подпрѣдседателя, а въ случай, че отсъствуватъ и двамата отъ прѣдседателя на контролната комиссия или замѣстника му. Ако въ общото събрание ще се разгледватъ въпроси относящи се до настоятелството, то въ такъвъ случай прѣдседателствува прѣдседателя на контролната комиссия или замѣстника му. Ако ли се случи че отсъствуватъ всичкитѣ поименовани лица или по-други нѣкои съображения, общото събрание може да повѣри прѣдседателството на когото и да е отъ мжжитѣ членове на дружеството.

Чл. 68. Съ исключение само на случайтѣ за измѣнението на устава и ликвидиранието на дружеството, рѣшенията на общото събрание сж законни, колкото и членове да присъствуватъ, стига само да бжджтъ изпълнили изискванията отъ чл. 64 и 65.

Чл. 69. Въпроситѣ въ общото събрание се рѣшаватъ по абсолютно вишегласие отъ присъствующитѣ членове. Исключение правжтъ рѣшенията по измѣнението на устава и ликвидиранието на дружеството. Гласоподаванията биватъ явни и тайни, това опрѣдѣля общото събрание. Прѣдседателя на общото събрание така сжщо гласоподава. Въ случай на равногласие, при явнитѣ гласоподавания, приема се това прѣдложе-

ние към което е гласа на прѣдсѣдателя; а ако гласоподавателя е тайно и се яви равенство на гласоветѣ, то направеното прѣдложение пада. За опрѣдѣленіе резултатитѣ отъ гласоподавателя, по прѣдложението на прѣдсѣдателя, се избиратъ прѣбротели на гласоветѣ.

Чл. 70. Произвежданіето избори на мѣстата на членовѣтѣ отъ настоятелството, контролната комиссія и касниера, които сж отстъпили съгласно настоящій уставъ, става само въ редовното общо събрание. Допълнителнитѣ избори могатъ да ставатъ въ всѣко общо събрание. Изборитѣ ставатъ по-тайно гласоподаване съ абсолютно болшинство на присѣжествующитѣ членове. Изборитѣ трѣбва да се произведатъ по-слѣдующій редъ:

- 1) Прѣдсѣдателя на настоятелството,
- 2) Подпрѣдсѣдателя и останалитѣ членове отъ настоятелството.
- 3) Прѣдсѣдателя, подпрѣдсѣдателя и останалитѣ членове отъ контролната комиссія и
- 4) Касниера.

При равенство на гласоветѣ само при произвежданіето на изборитѣ, рѣшава билета истегленъ отъ прѣдсѣдателя на настоятелството.

Чл. 71. Общото събрание има върховний надзоръ при управленіето на дружеството. То се произнася върху слѣдующитѣ точки:

а) Да слѣди за дѣйствието на контролната комиссія и да опрѣдѣля врѣмето за редовнитѣ ѝ засѣдания;

б) Въ ката-годишнитѣ си редовни пролѣтни засѣдания, прѣгледва и одобрява годишнитѣ смѣтки, счетоводний балансъ за истеклата година, като при това се произнася какъ да се употрѣбятъ печалбитѣ, или допълнитѣ загубитѣ, и дали да се освободитъ отъ отговорността за воденіето на дружественитѣ работи (управлѣніето и смѣткитѣ) настоятелството, контролната комиссія и касниера;

в) Опрѣдѣля размѣра на членскитѣ вноски, влогове и заемитѣ, които може да прави настоятелството прѣвъ текущата година, а така сжщо се и произнася върху прѣдложенията по увеличението на членскитѣ вносове, влогове и заеми, до като това не е направено отъ контролната комиссія (чл. 54 С.);

г) Опрѣдѣля размѣра на суммитѣ, които настоятелството може да даде или вземе, на единъ или повече пжти, отъ членове, които иматъ открита текуща смѣтка;

д) Опрѣдѣля максималний и минималний размѣръ на суммитѣ, които могатъ да се влагатъ въ дружеството, начина на исплащаніето на лихвитѣ и колко врѣме трѣбва да се съобща на прѣдъ за да може вложителя да истегли часть или цѣлий си влогъ;

е) Опрѣдѣля височината на % на стотѣхъ, който трѣбва да се плаща не-членскитѣ вносове, влогове и за направенитѣ заеми;

ж) Опрѣдѣля възнаграждението, което трѣбва да се плаща на касниера;

з) Произнася се за сливаніето на дружеството съ друго нѣкое, което почива на сжщитѣ основи, а така сжщо рѣшава какви сигурни прѣдирития трѣбва да захвани дружеството, за да оползотвори излишния си капиталъ или набави недоимка си.

Забѣлѣжка. Това оползотворение може да стане, или като купува дружеството за своя смѣтка или за смѣтка на членовѣтѣ си необходимитѣ имъ орждия, машини, смена, расплоденъ добитѣкъ и др., или пѣкъ като построява общи хамбари въ които събраната храна пролава изцѣло и др. подобни прѣдирития, които ще бждѣтъ обяснени въ правилника;

и) Дѣйствува като послѣдна инстанция при разрѣшаваніето и уравняваніето на каквито и да било оплаквания и спорове, които засѣгатъ дружественитѣ дѣла. Рѣшава да ли да се заведѣтъ правни спорове (дѣла) противъ настоятелството и контролната комиссія. Ако ще завежда дѣло противъ контролната комиссія, то си избира лица които да ѝ водѣтъ дѣлото (цѣлномошници).

Чл. 72. Рѣшеніята на настоятелството, контролната комиссія и общото събрание се узаконяватъ, слѣдъ като се впишатъ въ протоколната книга и се подписатъ отъ опрѣдѣленитѣ за това лица. Протоколитѣ на настоятелството и контролната комиссія, слѣдъ прочитаніето и одобреніето имъ, се подписватъ отъ лицата, които сж участвували въ засѣданията. Протоколитѣ на общото събрание се одобряватъ и подписватъ отъ прѣдсѣдателя, записователя на протокола и отъ единъ отъ членовѣтѣ участвующи въ засѣданіето, избрани отъ общото събрание. Записователъ на протоколитѣ на засѣданията на настоятелството, опрѣдѣля прѣдсѣдателя; а на засѣданията на контролната комиссія прѣдсѣдателя на тази; а протоколитѣ на общото събрание, държи този отъ членовѣтѣ, когото назначи прѣдсѣдателствуващій. Протоколната книга на общото събрание може да бжде прѣгледана отъ всѣки членъ на дружеството, както и отъ компетентнитѣ власти.

Чл. 73. Членовѣтѣ отъ настоятелството и контролната комиссія се узаконяватъ (hegitimer) съ съотвѣтствующій избирателенъ протоколъ. (Слѣдва).

Размѣтаніе на червенитѣ вина и бистрението имъ.

(Сжщеврѣменно отговоръ на г. П. Х. Атанасовъ отъ г. Т. Пазарджикъ).

Приготвенитѣ отъ здраво грозде червени вина, ако сж добрѣ приврѣли, могатъ да влезатъ въ търговията много по-рано отъ бѣлитѣ, тъй като, по-причина на голѣмото си количество танинъ, тѣ се избистрятъ въ много по-късо врѣме. Ако подобни червени вина се отдѣлятъ на врѣме отъ пращинитѣ и калѣта, то никога не се явява нужда отъ искусвенно бистрение, (щомъ работата не се касай до наливаніето имъ въ бутилки). Но прѣдъ видъ, че у насъ сж малко винаритѣ, които приготвяватъ вина отъ отбрано здраво грозде, рѣдко сж които внимаватъ за правилното и добро привирание, а още по-рѣдко сж тѣзи които на врѣме отдѣлятъ виното отъ калѣта; то у насъ се явяватъ много често случаи, въ които червенитѣ вина се размѣтватъ до толкова, щото застрашаватъ здравината на виното, като затрудняватъ избистрението и продаванието му.

Слабо размѣтаніе се явява при всички неузрѣли нови вина: 1) когато температурата на избата е промѣнлива и се покачи достатъчно, 2) когато виното се притоци и докара въ голѣмо съприкосновение съ въздуха, 3) когато избата е разтворена въ врѣме на прѣтаканіето, а външній въздухъ е много влаженъ — тежкъ и т. н. Тукъ влияйтъ почти еднакви причини, които се търсятъ главно въ въздуха — кислорода и температурата му. При повишаваніето температурата на въздуха виното почва да се движи, вслѣдствие на което повдига слѣгнхлитѣ се нечистотии които маркаръ, че въ прѣточеното вино сж малко, прѣдставляватъ виното за извѣстно врѣме мжтно. Отъ друга страна въздуха влияе за поразмѣтаніе на новото черно вино съ кислорода си, който дѣйствува на нѣкои отъ екстрактивнитѣ му вещества и ги прави нерастворими, вслѣдствие на което тѣ започватъ да се отдѣлѣтъ, като до паданіето си на дъното, правятъ виното мжтночко. Налѣганіето на въздуха, когато се работи въ влажно и тѣжко врѣме, причинява размѣтаніе съ това, че испѣжда бързо погълнатий въглеливъ окисъ (въгленната киселина), който при искачаніето си влияе сжщо тъй, както при повдигнатата температура. Подобно раз-

мътване е известно под името *обикновено* или *нормално*, то не причинява на виното никакво изменение на вкуса и бързо се изгубва. Но чернитѣ вина, подобно на бѣлитѣ, сж много наклонни на размътване, когато не сж отдѣлени на време отъ калъта. Въ такъвъ случай горнитѣ 3 причини могатъ да направятъ виното съвсѣмъ мътно. Особено влияе тукъ променливостта на температурата, която колкото е по рѣзка разликата мѣжду лѣтната и зимната топлина, упражнява толкова по-лоши послѣдствия. Слѣдъ подобно размътване виното може да се по-обистри на ново и отъ само себе си, но тази бистрота не бива трайна. Причината е, че отъ повдигането на калъта, виното е разложило частъ отъ нечистотитѣ и ферментитѣ, отъ които едни се обръщатъ отъ въздуха пакъ въ плаващи и наново мътятъ виното, а отъ ферментитѣ се появяватъ редъ бактерии, които, при поемането на въздуха, почватъ силно да се размножаватъ и размътватъ виното. Съ това се обяснява, защо има вина, които се размътватъ като се подържатъ вънка, когато при изваждането имъ отъ бѣчвата, тѣ сж биле съвсѣмъ бистри. Размножаването на врѣднитѣ за виното бактерии, които го мътятъ безъ да го развалятъ, бързо става и тогава, когато виното е лежало на калъта дълго, па макаръ тази и да не се е още повдигнала. Въ подобни вина, гледани подъ микроскопъ, се забѣлзватъ многочисленни бактерии, а ферменти, които сж произвеждали врѣнието, вече немогатъ да се видятъ, значи тѣ сж се разложили. По тѣзи причини вината небиватъ трайни у всички винари, които правятъ упощения въ горната смисълъ.

Червенитѣ вина се размътватъ и стожатъ дълго време мътни, когато имъ се отлага боята. Изгубването — отлагането на боята при червенитѣ вина става по-различни причини, най-главни отъ които сж: 1) отъ дългото държение на виното съ пращинитѣ, 2) когато виното е пригответено отъ прѣзрело грозде, 3) когато виното се държи на видело и др., 4) когато въ гроздето за червено вино е имало много изгнили зърна. Прѣдъ видъ на горното трѣбва: 1) за червено вино гроздето да се бере въ пълно узрѣвание; 2) да се избиратъ за такива вина само здрави, червени гроздове; 3) виното да се не държи дълго съ пращинитѣ, особено ако не е ронкано; 4) да се отдѣли на време отъ калъта; 5) да се слѣди врѣнието да бѣде извършено при 28 — 35° С., която да не прѣвишава и, ако тѣзи нѣща сж запазени то виното щѣ бѣде всѣкога бистро, трайно и съ добра червена боя.

Причината за размътването на вашето вино, г. Атанасовъ, е една отъ горнитѣ. Най-вѣроятното, (понеже не сме виждали виното) е, че сте прѣсрочили първото прѣтакание, или пъкъ сте брали гроздето безъ да отдѣляте гнилитѣ зърна, а при това сте държали виното съ пращинитѣ (неронкани) повече дни. Други причини освѣтъ тѣзи немогатъ да направятъ, щото вашето вино и при 3 кратно прѣтакание да не е бистро, а по-мътно. По горѣ се каза именно, че такива вина отъ прѣтакането се размътватъ повече.

Сега да видимъ какъ ще стане бистрението на подобни вина. Казахме, че здравитѣ добрѣ приврѣли вина неискватъ бистрението. Тѣ могатъ да се продажатъ, ако не ще се наливатъ въ буталки, безъ всѣко бистрението. Нормалното

поразмътване на пролѣтъ не имъ пречи никакъ, защото скоро се управятъ сами.

Вино което е мътно вслѣдствие на не добро приврѣтане, може да се избистри за всѣкога само като довърши ферментацията си. Ако искаме да ускоримъ избистрението трѣбва да му прибавимъ врѣща мѣстъ, или малко здрави ферменти отъ добро бѣло вино. Въ късо време слѣдъ това виното се избистря само, изисква само едно двѣ прѣтакания. За избистряние на такива вина може да си послужимъ съ филтриране (прѣцеждане), но повтаряме, че тази бистрота ще бѣде само врѣменна. Тѣзи вина не се бистрятъ искусвенно съ обистрителни вѣщества, защото дѣйствието на тѣзи се затруднява отъ макаръ бавното отдѣляние на въгленната киселина.

Ако виното е мътно вслѣдствие на недобро отгледвание, напр. отъ ненаврѣменно прѣтакание, или вслѣдствие размножаване на бактерии, тогава бистрението му е потрудно. На такива вина неможе да се помогне само съ прѣтакание, а филтрирането съ отворени филтрови апарати сжщо не помага. Тукъ и въ двата случая виното се размътва слѣдъ прѣтакането и филтрирането въ по-голямъ размѣръ. Избистрението на тѣзи вина става най-добрѣ съ искусвенно избистрението прѣдшествувано отъ едно пастйоризирание. Ако нѣмаме възможность да извършимъ пастйоризиранието, (то може да се извърши и въ обикновени казани, като се гледа температурата да не надминава 60—65° С.), тогава ще си помогнемъ съ прѣтакание на виното въ насипурена бѣчва, а слѣдъ това вече — искусвенното бистрението. Количеството на сѣрата, която трѣбва да се изгори въ единъ хектолитръ пространство е отъ 2 до 4 гр., ако виното е ново и още отдѣля въгленна киселина (слабо врѣ) тогава се взема 2 гр., а когато е старо и добрѣ приврѣло, тогава — четире. Симпурението на бѣчвитѣ, въ които ще се прѣтака червено вино, не е за прѣпоръчване въ други случаи, защото намалява боята имъ, но въ тѣзи случаи е необходимо за да измори бактериитѣ, та да могатъ лесно да се отвлечатъ на дъното съ обистрителното вещество. За начинитѣ на симпурението, филтрирането и пастйоризиранието тукъ нѣма да говоримъ, ще опишемъ само начина за *бистрението*.

За искусвенното бистрението на червенитѣ вина се прѣпоръчватъ: желатина и бѣлтѣка отъ яйце. Желатина се взема за вина, които иматъ силна боя и много трапчивина, а бѣлтѣка се прѣдпочита за вина съ слаба боя и малка трапчивина, макаръ че и той отнема по-нѣкога достатъчно боя и танинъ. Употрѣблението на рибий мѣхуръ при червенитѣ вина е исклучено, защото за да даде сжщий резултатъ, както горнитѣ, трѣбва да се употребѣи въ голѣма доза, а той е 10-тина пжти по-скѣпъ отъ тѣхъ.

Най-добро обистрително вещество за червенитѣ вина е *желатина*. Подъ това име се разбира единъ видъ клей, подобенъ на този, който въ индустрията, особено въ столарството и др., се употребява за лѣпило. Но не трѣбва никога да се мисли, че въ краенъ случай ще може да се употребѣи и този послѣдний. За бистрението се приготвява другъ нарочно прѣчистенъ клей (желатинъ), който носи и название за „бистрението вина.“ Той не прѣдава на виното никакъвъ дѣхъ и външенъ вкусъ, който при другитѣ видо-

вечистъ клей е нѣщо обикновено. Добрий за бистрение желатинъ се продава въ два вида: на четвъртитѣ плочици и на бѣли прозрачни листове. Другий — нечистъ клей има често пѣти сжщитѣ форми, затова добръ трѣбва да се внимава. Отъ листоватий се взема само бѣлий, който се продава по другорентѣ и аптекиѣ, а отъ този на четвъртититѣ плочици има само два вида и то съ надписъ „Laine“ и „Weinlaube“, отъ което 1-ий е по-чистъ и по се прѣдпочита. Тѣзи два вида сж най-распространенитѣ въ винарскій свѣтъ обистрителни вещества за червенитѣ вина. Има и други произведени отъ желатина обистрителни вещества, но тѣ не сж до тамъ чисти и сж по-скъпи.

Желатина се употрѣбѣва въ растворъ, което се постига чрѣзъ загрѣване надъ огънь въ чистъ калайдисанъ сждъ. Прѣди загрѣвашието желатина на листа се нарѣзва, а този на плочици се начупва, залива се съ вода, (на веѣки 10 гр. се взематъ по $\frac{1}{6}$ или $\frac{1}{4}$ лигръ) и се загрѣва на слабъ огънь, при постоянно бърканне съ една прѣчица или дръвце. Слѣдъ истиванието на раствора може да се пристъпи къмъ бистрението. Последното става така: изважда се 2 — 3 кофи вино отъ бѣчвата, която ще бистримъ, желатина, за въ тази бѣчва, се туря въ друга кофа или медникъ (калайдисанъ), залива се съ 5—6 литри вино и се разбърква силно съ помощта на една метличка отъ прѣчици, или съ бъркачка отъ тель. Разбиванието се продължава до тогава, до като се образува гѣста пѣна, която да се задържа по тела или метличката. Слѣдъ това се взема друга кофа излива се въ неж отъ височко, за да се поразбие още, отъ тази се връща пакъ въ цѣрвата и така слѣдъ нѣколко пѣти се влива въ бѣчвата, която се допълва. Това е за бѣчи които иматъ на дъното си отайка, а за тѣзи които сж на скоро прѣточени, прѣхвърлянието отъ кофа въ кофа отпада. Тукъ се влива желатина слѣдъ разбиванието му въ кофата, подиръ което се бърка съ нѣкаква бъркачка въ самата бѣчва, която слѣдъ това се долива. Понеже при разбиванието и разбъркванието се образува много пѣна, частъ отъ която излиза вѣнъ безъ още бѣчвата да се е допълнила, то изгубване на пѣната, както и за отлѣпяванието на полѣпнжлитѣ отъ неж по-стенитѣ на бѣчвата части, ний трѣбва съ едно дръвце, или дървено чукче да почукаме тукъ тамъ отгорѣ по бѣчвата, слѣдъ което допълваме и затуляме. Така затулената бѣчва се оставя на покой 12 — 15 дена и слѣдъ това се притака въ друга чиста. Въ изба съ промѣнлива температура обистрителното вещество се отдѣля отъ бѣчвата непрѣменно въ горното врѣме, най-много тукъ може да се остави до 20-й день, когато въ изба съ постоянна температура отайката не се повдига даже слѣдъ 30 — 35 дена.

Бѣлтѣна отъ яйце е едно добро обистрително срдство, което се много прѣпорѣчва за страни, гдѣто яйцата сж евтени и се намиратъ веѣкога въ прѣсно състояние. Бистрението съ бѣлтѣкъ у насъ би паднжло много евтено, защото често пѣти се купуватъ по 5 — 6 пари едното, когато чистий желатинъ за бистрение, като рѣдкостъ, се продава у насъ съ много висока цѣна, а често пѣти и не се намѣрва. За бистрение се прѣдпочита бѣлтѣка отъ кокошитѣ яйца. Употрѣблението му става по слѣдующий начинъ: слѣдъ счупванието на яйцата, бѣлтѣка се изважда (добръ

отдѣленъ отъ желтъка), туря се въ една тънка, ленена цѣдилчица (махрама) и се истискава до като прѣмине веичко тѣчно. Послѣ се туря въ единъ сждъ, гдѣто ще се бърка, туря се за веѣко яйце по 3 — 4 гр. соль, заливатъ се съ малко вода и се разбиватъ тѣй, както при правението на сладки работи — до като стане веичко на пѣна. Слѣдъ това се излива въ бѣчвата, отъ която сме отточили 2—3 кофи вино и се разбърква, както и при желатина.

Количеството на яйцата за бистрението е различно — зависи отъ мжтнотата на виното. За много мжтнитѣ вина се взема за хектолитръ, бѣлтѣка отъ двѣ яйца, за срдно мжтнитѣ по 3 яйца за 2 хектолитра, а за малко мжтнитѣ по едно яйце. Врѣмето за отдѣлянието на виното отъ отайката е сжщо, както и при желатина. При отсхетвие на прѣсни яйца, се прѣдпочита пеушений бѣлтѣкъ, който обаче пада по скъпъ. Прѣдпочително е да се бистри въ по-хладно врѣме, отъ колкото лѣте въ горѣщитѣ.

20 Заповѣди по винарството.

1. Отивай на лозе съ постава въ врѣме на гроздоберъ, когато слънцето е напекло и росата е паднжла.
2. Бери само озрѣлото и здраво грозде, а другото не.
3. Синвай гроздето въ постава полека, да се не смачква, до като не си отидешъ.
4. Като смачкашъ гроздето, или прѣди да го смачкашъ, оронкай го и вземи само мжстѣта и ципоритѣ отъ зърната, а чепкитѣ хвърли. *)
5. Подиръ, като смачкашъ гроздето опрѣдѣли съдържанието на захарѣта въ мжстѣта и ако намѣришъ, че мжстѣта съдържа по-малко отъ 20 0/0 захаръ прибави ѣ толкова захаръ (трѣстена или цвѣклова) да стане най-малко 20 0/0.
6. Тури мжстѣта заедно съ ципоритѣ отъ зърната въ добръ измита и безъ никаква миризма каца, и я затули съ продупчено дъно, за да не се допиратъ ципитѣ съ въздуха при врѣнието.
7. Подържай температурата въ помѣщението, гдѣто ври младото вино да бѣде отъ 20 до 28° С.
8. Ако приготвяшъ бѣло вино отъ бѣло грозде, като ври младото вино съ ципоритѣ отъ 24 до 48 часа извади го отъ кацата и го налѣй въ бѣчвата, която прѣдварително трѣбва да измиешъ добръ, та да нѣма никаква лоша миризма, и я затули отгорѣ съ една торбичка напълнена съ ситенъ пѣсъкъ или съ ферментационна чаша, за да прѣври младото вино безъ да се срѣща съ въздуха.

9. Като прѣкара виното бурната ферментация въ кацата извади го и го налѣй въ бѣчвата и я затули по указания въ 8-та заповѣдъ начинъ да прѣкара тихата ферментация.

10. Като прѣкара виното тихото врѣние допълни бѣчвата съ друго подобно нему вино и я

*) Употрѣбѣватъ се за храна на добитѣка

затули съ добръ изгладена дървена запушалка безъ да я обвивашъ съ парцали или съ нѣкакво лѣпило да я мажешъ.

11. Прѣгледвай виното най-малко единъ пѣтъ въ седмицата и допѣлвай бѣчвата.

12. Прѣточи виното прѣвъ пѣтъ прѣвъ Декемврий или Януарий; вторий пѣтъ прѣвъ Априлъ; третий пѣтъ прѣвъ Августъ или Септем.

13. Ако виното не се избистри и слѣдъ третото прѣтакание обистри го съ обистрително вѣщество, на което дѣйствието е доказано въ винарската наука и ако виното получи стѣклена бистрота пусни го въ търговията, ако ли не, бистри го вторий пѣтъ.

14. Пази да има приблизително, постоянна температура въ избата прѣвъ цѣлата година.

15. Въ избата да се държи само вино и ракия.

16. Пази избата въ голѣма чистота и отъ влага.

17. Не пушете въ избата тютюнъ и не внашайте миризливи вѣщества, на които миризмата лесно може да се прѣдаде на виното.

18. Пази виното да не стои дълго врѣме съ съприкосновението на въздуха въ врѣме на третото прѣтакание и подиръ при другитѣ притакания.

19. Употрѣблявай сѣрата (тукюрта) за накаджаване на бѣчвитѣ и избата.

20. Пази виното да се не срѣща съ желѣзни прѣдмети и за запушване на течащитѣ бѣчви употреблявай само лой.

Ако изпълнявашъ тѣзи заповѣди, виното ти ще бѣде добро и трайно, ще прѣтърпява дългъ транспортъ; ще противостои на чуждата конкуренция; ще се яви и прѣдъ царя на трапезата и тебе ще ти бѣде драго, като чуешъ, че твое вино се удостоило съ такава голѣма честъ да се яви и прѣдъ царя на трапезата.

Василевъ день, 1898 г.

Единъ винарь.

г. Плѣвенъ.

Една прочута търговска кѣща на жита отъ Франция.

Една прочута търговска кѣща на жита отъ Франция испрати прѣди два - три дена въ Министерството на Търговията и Земледѣлието слѣднитѣ интересни свѣдения по положението на цѣлосвѣтното житно тържище.

Отъ срѣдата на мѣсець Ноемврий до днесъ търгуването съ жита има единъ правиленъ вървежъ. Цѣнитѣ отъ седмица на седмица, малко сж се понижавали и повишавали, така щото тѣ се намиратъ на сжщата височина, на които бѣхж и прѣди единъ мѣсець.

Положението на износнитѣ и вноснитѣ държави тоже не се измѣни, всѣка страна е остангла, така да се каже, въ економическата роля, която ѝ е наложила послѣдната реколта.

Отъ сѣверна Америка, както и отъ брѣга на Великия Океанъ до тоя на Атлантическия, испращанието на жита за Европа се продължава почти безъ спрание и това нѣщо е съдѣйствувало за унищожението на слѣдствията отъ прѣустановяване на плаванieto въ Азовското море и съсѣднитѣ пристанища. Тая година плаванieto се спрѣ по-рано отъ колкото прѣвъ другитѣ години; пристанищата Ростовъ и Таганрогъ се затворихж отъ 10 Ноемврий.

Мѣжду това има единъ фактъ, който заслужава да се упомене: въпреки значителний дефицитъ съ тазъ годишната реколта, крѣглата цифра на износенитѣ жита отъ цѣла Руссия за 1897 година не ще бѣде по-долна отъ тази, която е достигнала прѣвъ годинитѣ съ срѣдна реколта.

Ний намираме изяснение на този фактъ въ високитѣ цѣни, които направляваха тържището на житата прѣвъ вторий семестръ на тая година.

Тѣзи високи цѣни искарахж така да се каже, отъ хамбаритѣ запасѣтъ отъ житата, що сж бѣ набралъ въ продължение на годинитѣ, прѣвъ които цѣната на житата бѣ ниска. Това повишение на цѣната прѣдизвика сжщо износѣтъ на житата отъ Сибирь, както прѣвъ сѣвернитѣ пристанища на Руссия, така и прѣвъ южнитѣ.

Осѣбнъ това Сибирскитѣ желѣзници докарватъ непрѣстанно значително количество жита, които слазятъ особено въ Чехия, Моравия и долна Австрия до Виена.

Износѣтъ съ тая желѣзница за послѣднитѣ страни отъ Септемврий до края на Декемврий възлиза на 500,000 метрически кинтали, ако не и повече.

По-рано, когато една частъ отъ Европа имаше лоша реколта, случаваж се често паники, които покачвахж извънрѣдно много цѣнитѣ на житата. Подобна паника се произведе прѣвъ 1891 — 1892 г. и екситираниѣтѣ умове подигахж цѣнитѣ до неимовѣрна степенъ, като приготвихж една съсипателна реакция за всичкитѣ, които бѣхж замѣсени въ това.

Нѣщо подобно не се случи прѣвъ течението на тая година. Държави, които по-своего естество сж износи, като Австро-Унгария и Алжирия, станахж по-необходимость вноси, Франция, която съ своя голѣмъ дефицитъ, констатиранъ въ реколта ѝ, трѣбваше да учетвори вносѣтъ си на жита, Англия, държавата на голѣмитѣ вносове, всичкитѣ тия държави запазихж хладнокрѣвието си и покривахж най-налѣжащитѣ си нужди, когато се осѣщахж.

Нигдѣ нѣмаше забърквания, врѣдомъ имаше трѣзвенъ умъ. И може да се каже, че този сигуренъ погледъ бѣ най добрия пазачъ на общитѣ европейски интереси, въ ущърбъ на Американскитѣ спекуланти.

Особенното зрѣлище на истинский ажистажъ, който се практикува въ Съединенитѣ Щати и непрѣкъснато движение на пшадата на тая държава, което не се инспектираше отъ никакъвъ сериозенъ мотивъ, научихж най-сетнѣ европейската търговия на хладнокрѣвие, отъ което тя не се отказва. Отъ опитъ се знае, че Америка е на шрекъ и че чака удобенъ моментъ за да наводни Европа съ многото си произведения.

Може да се прибави на това, ча Аржентиската република, гдѣто жътвата ще почне въ втората половина на текущия мѣсець, ще бѣде въ състояние да изнася жита. Тѣзи жита ще почне да пристигатъ въ нашитѣ тържища

отъ мѣсець Мартъ и Априлий. Къмъ тѣзи извози ще се присъденятъ онѣзи на Индия, на която реколтата на гледь се показва, че ще бжде по-добра, отъ колкото по-рано.

Изобщо, Европа, която бѣ толкова злѣ раздѣлена по отношение на житната реколта, може да бжде сигурна, че не ще се лиши отъ хлѣбъ до бжджата реколта.

И тѣй може да се прѣдвиди, че прѣзъ идущитѣ нѣколко мѣсеци, цѣнитѣ които направляватъ тържището, нѣма да се измѣнятъ чувствително ни въ едно направление ни въ друго.

Състоянието на посѣвити.

Ние се считаме честити да констатираме, че почти въ цѣлата Европа царува едно общо задоволствие.

Можемъ да отбѣлжимъ само нѣколко оплаквания, изказани въ Унгария, гдѣто една дълга суша е причинила незначителни поврѣди.

Съ исключение на нѣколко мѣстности, расположены върху брѣговетѣ на Дунава, всичкитѣ степи на Руссия, както и въ равнинитѣ на западнитѣ държави снѣга отсъствува и се има опасността отъ измръзване на есеннитѣ посѣви.

Ва Съединнитѣ Щати, състоянието на посѣвитѣ безъ да бжде лошо не е едно отъ най-задоволителнитѣ.

Това сж послѣднитѣ наши данни, ковто имаме честята да адресираме на Министерството за тая година. Нека ни бжде позволено да пожелаемъ, щото providението да даде на България въ течението на настѣпающата година едно голѣмо възнаграждение за загубата, която донесе минжлата година въ реколтата. 15 Декемврий 1897 год. Парижъ.

Министерство на Търгов. и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 7094

Прѣдъ видъ, че приближава врѣме да се вниса чуждестранно бубено сѣме за прѣдстоящия бубохранителенъ сезонъ, Министерството на Търговията и Земледѣлието, обявява на интересующитѣ се сѣмепроизводители и търговци на бубено сѣме, че абсолютно ще забрани да се продава въ Княжеството всѣко бубено сѣме, което при контролата се окаже, че съдържа единъ само корпюскюль (побринено тѣлце), или пъкъ не отговаря на другитѣ условия, упомѣнжти въ чл. 4-й отъ правилника за прилаганието на закона за повдиганието на копринената индустрия.

София, 22 Декемврий 1897 год.

Главенъ Секретарь: Хр. А. Фетфаджиевъ.

ЯВЯВА се на всички наши лозари, че редакцията може да имъ достави книгата: „Ръководство по лозарството“ отъ Хр. С. Георгиевъ, като испратятъ стойността на книгата—3 лева и 40 ст. за пощенски разноски по испращанието.

ОТКРИТА ПОДПИСКА НА 1898 ГОДЪ НА ЖУРНАЛЪ
XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ **НОВЪ** XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ
1898 г. 189 г.

иллюстрированный двухнедельный вѣстникъ современной жизни политики, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаний

за 24 рубля

безъ всякой доплаты за пересылку премій, подписчики „НОВИ“ получаютъ въ 1898 году, съ доставкой и пересылкою за границу слѣдующія шесть изданій:

1) ЖУРНАЛЪ Н О В Ъ 24 выпуска въ форматѣ наибольшихъ европейскихъ иллюстрацій	2) Особый иллюстрированный отдѣль МОЗАИКА (24 выпуска), составляющий какъ бы самостоятельный журналъ по прикладнымъ знаниямъ, вмѣщающий въ себе 16 рубрикъ.	3) ЖУРНАЛЪ ЛИТЕРАТУРНЫЕ семейные В Е Ч Е Р А (Отдѣль для семейнаго чтенія 12 семейныхъ книжечекъ романовъ и повѣстей)
4) ВОСЕМЬ Переплетенныхъ томовъ полнаго собранія сочиненій И. И. МЕЛЬНИКОВА (Андрея Печерскаго)	5) ЧЕТЫРЕ Переплетенные тома полнаго собранія сочиненій В. И. Даля (Казака Луганскаго)	6) ДВѢ РОСКОШНО Переплетенныя книги, формата in-folio, „ЖИВОПИСНОЙ РОССИИ“ посвященныя описанію Москвы и Москов. промисл. обл.

ГODOVAYA ПОДПИСАНАЯ ЦѢНА за всѣ выше-объявленныя изданія съ пересылкою за границу. **24 РУБ.**

Согласно почтовымъ правиламъ, за пересылку двухъ книгъ „Живописной Россіи“ уплачивается только до русской границы. Дальнѣйшая пересылка, производится за счетъ подписчика, причемъ плата за нее взывается на мѣстѣ назначения по иностранному тарифу почтовому одновременно съ доставленіемъ книгъ. Разсрочка платежа допускается, причемъ при подпискѣ должно быть внесено не менѣе 6 руб.: остальныя же деньги могутъ высылаться по усмотрѣнію подписчика ежемесячно, по 3 руб. до уплаты всѣхъ 24 руб. При подпискѣ въ разсрочку бесплатныя преміи высылаются только по уплатѣ всей подписной суммы.

КЪ СВѣДѢНІЮ ГГ. НОВИХЪ ПОДПИСЧИКОВЪ НЕ ПОЛУЧАВШИХЪ „Н О В И“ ВЪ 1897 ГОДУ.

Лица, не состоявшія подписчиками „НОВИ“ въ 1897 году и не имѣющія еще первой половины СОЧИНЕНІИ АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО первой половины СОЧИНЕНІИ В. И. ДАЛЯ, могутъ, подписываясь на „НОВЪ“ въ 1898 году, получить первые шесть томовъ (т. е. томы по 6) сочиненій А. Печерскаго и первые шесть томовъ (т. е. томы по 6) сочиненій В. И. Даля вмѣсто томовъ, выдаваемыхъ въ 1897 году прежнимъ подписчикамъ. Вторая же половина сочиненій, какъ А. Печерскаго, такъ В. И. Даля, будетъ выдана этимъ новымъ подписчикамъ въ 1899 году, въ чемъ редакция теперь же и принимаетъ передъ ними обязательство.

Новые подписчики на „НОВЪ“ 1898 года, т. е. лица, не бывшія подписчиками на журналъ въ минувшемъ 1897 г., при уплатѣ за 1898 г. 40 рублей, вмѣсто 24 руб., могутъ получить въ 1898 г.

всѣ 14 томовъ полнаго собранія Андрея Печерскаго
всѣ 10 томовъ полнаго собранія сочиненій В. И. Даля
а также и тѣ двѣ переплетенныя книги „Живописной Россіи“, которыя выдавались подписчикамъ въ 1897 году; значить вмѣсто двухъ книгъ „Живописной Россіи“, они получаютъ четыре переплетенныя книги этого изданія и, вмѣсто 12 томовъ сочиненій А. Печерскаго и В. И. Даля, 24 тома.

Отъ г. г. болгарскихъ подписчиковъ подписка на „НОВЪ“ принимается у г. Хр. М. Златоустова въ Бургасѣ (Болгарія) и въ главномъ конторѣ периодическихъ изданій Товарищества М. О. Воловъ въ С. Петербургѣ (Россія) Гостинный дворъ № 21. Подробныя объявленія высылаются изъ С. Петербурга бесплатно по вашему требованію.